

Samenvatting G&R editie 11 H13 Limieten en asymptoten

Standaardlimieten $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x^n} = 0$ en $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{x^n} = 0$ voor $n > 0$.

Bij gebroken functies $q(x) = \frac{f(x)}{g(x)}$ kunnen zich de volgende situaties voordoen:

Situatie	Als	Aanpak
Nulpunten	$f(x) = 0 \wedge g(x) \neq 0$	Los op $f(x) = 0$ en controleer of $g(x) \neq 0$.
Verticale asymptoot	$g(x) = 0 \wedge f(x) \neq 0$	Los op $g(x) = 0$ en controleer of $f(x) \neq 0$.
Horizontale asymptoot	Hoogste macht in $f(x)$ kleiner of gelijk aan hoogste macht in $g(x)$	Bereken $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{g(x)} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\dots}{\dots}$ Deel in de tweede stap alle termen in $f(x)$ en $g(x)$ door de hoogste macht van $g(x)$. Maak gebruik van de standaardlimieten.
Scheve asymptoot	Hoogste macht in $f(x)$ één hoger dan hoogste macht in $g(x)$	Deel $f(x)$ door $g(x)$ met een staartdeling of met de methode in het boek op blz. 23. Herschrijf $\frac{f(x)}{g(x)} = ax + b + \frac{A}{g(x)}$. $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{A}{g(x)} = 0$ dus scheve asymptoot $y = ax + b$
Perforatie	$f(x) = 0 \wedge g(x) = 0$ voor $x = a$.	Ontbind $f(x)$ en $g(x)$ in een term $(x - a)$. Bereken $\lim_{x \downarrow a} \frac{(x-a) \cdot A}{(x-a) \cdot B} = \lim_{x \downarrow a} \frac{A}{B}$. NB. Er moet gelden dat $\lim_{x \downarrow a} q(x) = \lim_{x \uparrow a} q(x)$, anders is er geen perforatie, maar een sprong (in vaktermen: een discontinuïteit).

Als de functie absoluutstrepen bevat, moet je twee gevallen onderscheiden en doorrekenen:

- wanneer hetgeen tussen de absoluutstrepen staat positief is, kunnen deze worden weggelaten.
- wanneer hetgeen tussen de absoluutstrepen staat negatief is, kunnen de absoluutstrepen vervangen worden door haakjes met een minteken ervoor.

Ga zelf m.b.v. de grafiek van $y = e^x$ en $y = \ln(x)$ na dat geldt:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} e^x = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} e^x = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} e^{\frac{1}{x}} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} e^{\frac{1}{x}} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln(x) = \infty$$

$$\lim_{x \downarrow 0} \ln(x) = -\infty$$

$$\lim_{x \downarrow 0} \ln\left(\frac{1}{x}\right) = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln\left(\frac{1}{x}\right) = -\infty$$